

Controles bacterievuur begin juli gestart

Bufferzones en inspecties nog steeds overeind door eigen financiering boomkwekerijsector

Begin juli zijn de inspecteurs van Naktuinbouw begonnen met de controle van bacterievuur in de bufferzones. De controles zijn noodzakelijk vanwege het exportbelang van de boomkwekerijsector.

Auteur: Santi Raats

6 min. leestijd

te voeren op de percelen en in de bufferzones. Kwekerijen die niet bereid zijn om mee te betalen en dus niet gecontroleerd worden, mogen geen bacteriegevoelige planten exporteren.

'Jubilee' is resistent tegen bacterievuur en is door zijn rechtdoorgaande hoofdstam geschikt als straatboom

De aantasting

Bacterievuur is een algemeen in Nederland voorkomende plantenziekte, die wordt veroorzaakt door de bacterie *Erwinia amylovora*. De ziekte kan het beste herkend worden in het voorjaar, want de infectie begint in de bloesem of in jonge twijgen en tast razendsnel de hele boom of struik aan. Andere planten kunnen besmet worden door

wind of regen, overdracht door vogels of insecten of aanraking met handen of gereedschap. De ziekte komt vooral voor in wilde meidoorn, appel en perenbomen, maar ook in de krentenboom, Japanse kwee, dwerg- of rotmispel, kweeper, Japanse mispel, mispel, *Stranvaesia Hort*, vuurdoorn en lijster- en meelbes. In 1971 werd bacterievuur – toen nog 'perenvuur' genoemd, omdat de ziekte bekend was van de aantasting van peren – in Nederland aangetroffen op Texel. De ziekte verspreidde zich al snel door heel Nederland. In eerste instantie probeerde de Plantenziektkundige Dienst het bacterievuur uit te roeien. Toen dat onmogelijk bleek, was beheersing in zones de enige optie.

Bufferzones

Binnen de bufferzones moet bacterievuur bestreden worden. Er mag in een bufferzone geen bacterievuur worden aangetroffen binnen een straal van 500 meter rondom een boomkwekerij. Gebeurt dit wel, dan verliest de boomkweker exportmogelijkheden naar vrije gebieden. De waardplanten worden ook gecontroleerd op latente infecties. De controles vinden vooral plaats in het openbaar groen, maar ook in het buitengebied. Ook op erven worden de waardplanten op bacterievuur gecontroleerd. De meeste dorpen en steden hoeven niet geïnspecteerd te worden. Een enkele straat die wel binnen het inspectiegebied valt, wordt vanaf de weg gecontroleerd. De kwekerijen die door de keuring komen, mogen het ZPb2-Plantenpaspoort

Gerard Bruijstens, teammanager van Naktuinbouw: 'De inspecties duren van juli tot en met september. Op dit moment zijn we al wel volop bezig, maar nog niet lang genoeg om iets zinnigs over de resultaten te kunnen zeggen.' Vorig jaar werden er 110 vondsten van bacterievuur buiten de kwekerij gedaan.

Boomkwekerijsector betaalt controles zelf
Europa kent de zogeheten fytorichtlijn voor de bestrijding van bacterievuur, die door de Nederlandse overheid is vertaald naar twaalf bufferzones die bacterievuur bij (vrucht)boomkwekerijen vandaan moeten houden. Tot 2003 betaalde de overheid via het Productschap Tuinbouw de controlekosten in de beschermingszones, maar sinds deze financiering is weggevallen, hoesten de boomkwekers de kosten zelf op. De boomkwekers betalen de Raad voor de Boomkwekerij, die Naktuinbouw opdracht geeft controles uit

Gerard Bruijstens, teammanager van Naktuinbouw.

TEST

Bloei *Crataegus succulenta* 'Jubilee'.

voeren. Dit paspoort garandeert dat planten vrij zijn van bacterievuur en dat de bacterie ook niet latent aanwezig is.

Tot 2013 was de export van appel- en perenbomen naar Noorwegen om fytosanitaire redenen onmogelijk

Economische consequenties

Een voorbeeld van de grote economische consequenties van bacterievuurgevoeligheid is het verbod op de export van appel- en perenbomen naar Noorwegen om fytosanitaire redenen, dat tot 2013 gold. Voor de Nederlandse fruittelers was

dit een zware domper. Pas onder strenge voorwaarden konden de vruchtbomen weer worden geëxporteerd. Het plantmateriaal moet afkomstig zijn uit bacterievrij gebied of uit de bacterievuurbufferzone, terwijl daarin ook in de voorafgaande vijf jaar geen bacterievuur mag zijn aangetroffen. De planten moeten hun hele teeltcyclus in het bacterievrije gebied of de bufferzone hebben doorgebracht en er mag geen bacterievuur zijn aangetroffen in een straal van 500 meter rondom de kwekerij. Bij de inspecties wordt uitgegaan van de Noorse lijst van bacterievuurwaardplanten en deze inspecties moeten visueel worden uitgevoerd. Ook moeten de waardplanten getest worden op latente infecties.

Bacterievuurresistente meidoorn

Onder boomkwekers is met name meidoorn berucht als het bacterievuur betreft. Toch is er hoop voor de meidoorn: PPO heeft in 2012 na ruim dertig jaar onderzoek een bacterievuurresistente meidoorn, *Crataegus succulenta* 'Jubilee', gepresenteerd.

'Jubilee' bleek volledig resistent, eerst bij een infectieproef in het lab en daarna bij een tienjarige veldproef. Hij mag als cultivar van meidoorn, in tegenstelling tot wilde zaailingen, wél in bacterievuurbeschermingsgebieden worden aangeplant. 'Jubilee' kan omschreven worden als een verbe-

Crataegus succulenta 'Jubilee' kan in de bufferzone worden aangeplant.

terde *Crataegus x persimilis* 'Splendens'. Qua snelle groei en gedrag lijken ze op elkaar, maar 'Jubilee' is resistent tegen bacterievuur en is door zijn vorm – hij heeft een rechtdoorgaande hoofdstam – iets geschikter als straatboom. Ook bloeit 'Jubilee' rijker en met veel meer vruchten dan 'Splendens'. Beide zijn ze overigens minder geschikt voor winderige locaties, want ze kunnen scheefwaaien en er kan takbreuk optreden. 'Jubilee' bloeit de hele maand mei en heeft witte bloemen met tien meeldraden. De bloementros bestaat uit meer dan 25 bloemen en de 1 centimeter grote vrucht is rood van kleur. 'Jubilee' is vrij gevoelig voor bladluis. Wel is hij droogtetolerant en heeft hij een uitstekende winterhardheid.

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-5361